

سران قاره سبز با پیشنهاد تعلیق بخش زیادی از بودجه اصلاحی مجارستان، به جنگ اقتصادی با بوداپست رفتند

شمشیر آخته اروپا علیه حامی اروپایی روسیه

کمسیون اروپا در ادامه اقدامات تنش برانگیز خود علیه مجارستان، با پیشنهاد تعلیق ۶۵ درصد از بودجه تخصیص داده شده به این کشور، اقتصاد بوداپست را به چالشی جدی کشاند؛ پیشنهادی که اگر ظرف یک تا سه ماه آینده در نشست وزرای اقتصاد عضو اتحادیه اروپا نیز تصویب شود...

رئیس جمهور در گفت‌وگو با شبکه خبری «الجزیره انگلیسی»:

توافق بدون حل و فصل موضوعات پادمانی بی فایده است

آنها به دنبال این بوده هستند که جمهوری اسلامی را متوقف کنند، اما سؤال این است که آیا توانستند؟ بنده جمله سخنگوی امریکایی‌ها را تکرار می‌کنم که رسماً اعلام کرد سیاست فشار حداکثری به جمهوری اسلامی ایران مقتضایه شکست خورده است. این حرف ما نیست، این حرف سخنگوی امریکایی‌ها و مسئولین امریکایی است. چرا کاری که شکست خورده را دومرتبه دنبال می‌کنند؟ چرا دوباره تحریم می‌کنند؟

۶

۴

آسمان جبهه جدید علیه اشغالگران

برخی محافل داخلی رژیم صهیونیستی درباره خطرات استفاده از پهپاد علیه کرانه غربی هشدار دادند

در صفحه ۱۶ پخش آنلاین

نگاهی به سیاست‌های مداخله جویانه امریکا و رژیم صهیونیستی در مسائل حوزه قفقاز

دست آشکار بیگانگان در تنش‌های منطقه

احمد فاضل زاده

دکترای روابط بین‌الملل

موقعیت جغرافیایی ارمنستان برای ایران برای دسترسی به کشورهای اروپایی و ضرورت ایفای نقش مؤثر در منطقه قفقاز جنوبی از یک طرف و واقعیت‌های مناقشه قره باغ و محاصره این کشور توسط طرف‌های درگیر و نبود مرز مشترک با روسیه، همکار استراتژیک ارمنستان و موقعیت خاص ایران در منطقه از طرف دیگر باعث شد که از همان ابتدا مناسبات دو کشور توسعه یابد. نیاز ارمنستان به داشتن روابط با ایران بسیار حیاتی بود. روابط با تهران برای دولتمردان ایران از این جهت اهمیت زیادی داشت که ارمنستان با به دست آوردن استقلال همراه با ایران در یک منطقه قرار می‌گرفت. این به آن معنا بود که دو کشور در برخی مسائل منافع مشترک استراتژیک دارند. بنابراین سیاستگذاران ارمنی هنگام تدوین سیاست خارجی کشور خود روابط راهبردی با ایران را به طور جدی مورد توجه قرار می‌دهند.

■ چرا امریکا به دنبال نفوذ در ارمنستان است؟

هم ایران و هم ارمنستان به دلیل ویژگی‌های کلیدی که دارند، برای یکدیگر اهمیت زیادی دارند. عواملی مانند ساختار اقتصادی، اهداف سیاسی و جغرافیایی - اقتصادی، اصول مذهبی (تشیع)، جایگاه استراتژیک ایران در منطقه (ارتباط با خلیج فارس و دریای آزاد)، پیشینه تاریخی و تمدنی کشور، عوامل فرهنگی، سیاست‌های دفاعی ایران و اهمیت آن به عنوان قطب مهمی در ایجاد ثبات در منطقه، منابع سواشار ایران و بازارهای آن و عوامل دیگر همگی از نکات مورد توجه ارمنستان است.

ایران از لحاظ اقتصادی و سیاسی نقش مهم و حیاتی برای ارمنستان ایفا می‌کند. ایران با توجه به موقعیت جغرافیایی و ارتباط‌های گسترده و فراوان، یکی از مهم‌ترین کشورهای منطقه است که از منافع سیاسی و اقتصادی زیادی در قفقاز به طور اعم و در ارمنستان به طور اخص برخوردار است. از طرف دیگر ایران به دلیل ارتباط با سواحل جنوبی دریای خزر و سواحل شمالی خلیج فارس و دریای عمان، نه فقط برای کشورهای هم‌مرز، بلکه برای مناطق قفقاز، آسیای مرکزی، جهان عرب و شبه جزیره هند حلقه رابط است. در شرایط فعلی با وجود فروپاشی شوروی و خلأ قدرت در منطقه قفقاز و آسیای مرکزی، ایران باید نقش فعال‌تری در منطقه ایفا کند. منافع ملی ایران در تحکیم استقلال ارمنستان و مشارکت در عرصه سیاست منطقه‌ای قفقاز تأمین شود. همکاری‌های دوجانبه

کرد. واشنگتن به بهانه مناقشه میان دو کشور بر سر قفقاز ظاهراً برنامه‌هایی برای نفوذ در قفقاز علیه روسیه دارد. پس از جنگ و درگیری‌هایی که در قره‌باغ میان آذربایجان و ارمنستان صورت گرفت، تفاهم و آتش بس برای آرام کردن فضا با وساطت روسیه صورت گرفت. ورود پلوسی و ابراز حمایت از ارمنستان به بهانه وجه مشترک ارمنی، زمینه‌سازی برای شروع درگیری در فاز جدی‌تری خواهد بود. ایجاد جبهه جدید جنگی و انشعاب درگیری در مجاورت روسیه، طرح جدیدی از ناتو و غرب است تا مسکو را در معرض ناآرامی جدیدی قرار داده و به آن فشار وارد کند، چرا که غرب و امریکا به دلیل قطع گاز روسیه دچار بحران جدی هستند و در ادامه آینده روشنی برای پیروزی خود در جنگ اوکراین نمی‌بینند.

مسائلی که در قفقاز و در منطقه [قره] قالیاقستان و آسیای میانه به‌صورت بالفعل و بالقوه در حال رخ دادن است، شاد می‌براین امر است؛ به هم خوردن تعادل و از دست رفتن امنیت به سبب مداخله‌های آشکار و نهان امریکایی از نقشه راه امریکا برای بازآرندگی و عدم تحقق همبستگی نسبی در این منطقه از جهان است.

ایران از لحاظ سیاسی و اقتصادی می‌تواند نقشی حیاتی برای ارمنستان ایفا کند. ایران با توجه به موقعیت جغرافیایی و سیاسی خود پل حمل و نقل و یکی از مهم‌ترین مناطق استراتژیک جهان به شمار می‌رود. این موضوع نه فقط به دلیل موقعیت جغرافیایی و ذخایر غنی طبیعی و انسانی کشورمان، بلکه به دلیل ظرفیت عظیم اقتصادی و توانایی نظامی آن نیز هست. علاوه بر این موارد واقعیت مهمی که باید به آن توجه کرد، نبود اختلاف ارضی و قومی میان دو کشور ایران و ارمنستان به عنوان عامل مهم در

توسعه روابط است. از سوی دیگر ارمنستان در برنامه‌های جغرافیای سیاسی و راهبردی ایران جایگاه ارزشمندی دارد. در شرایط فعلی منافع ملی کشور ایران در تحکیم استقلال ارمنستان و مشارکت در صحنه

” امریکا در تلاش است در راستای تقابل با روسیه و کاهش نفوذ ایران، بر ارمنستان تأثیر بگذارد و این کشور را با سیاست‌های غرب همگام سازد. بنابراین به نظر می‌رسد که می‌توان ارتباط‌های پررنگی میان سفر پلوسی به ارمنستان با رویکردهای امریکا در قبال مسکو برقرار کرد. واشنگتن به بهانه مناقشه دو کشور بر سر قفقاز ظاهراً برنامه‌هایی برای نفوذ در قفقاز علیه روسیه دارد

سیاست منطقه‌ای تأمین می‌شود.

■ جایگاه استراتژیک ایران در منطقه قفقاز

باید در نظر داشت نیاز یک‌طرفه ارمنستان نیست که گسترش روابط دوجانبه را ضروری کرده، بلکه نیاز متقابل ایران به امکانات و موقعیت جغرافیایی ارمنستان نیز مؤثر است. قبل از فروپاشی اتحاد شوروی، ارمنستان یکی از مناطق مهم صنعتی و اقتصادی اتحاد شوروی بوده است که می‌تواند کمک مؤثری به ایران در زمینه‌های مختلف کند، مانند صنعت فولاد و سایر زمینه‌ها. از طرف دیگر کشور ارمنستان موقعیتی دارد که از نظر حمل و نقل به اروپا می‌تواند کمک زیادی به ایران بکند. موضع ایران در برابر سیاست‌های توسعه طلبانه برخی کشورهای منطقه، تغییر ناپذیری مرزهای بین‌المللی و تغییرات ژئوپلیتیکی بوده و مقامات در خصوص برنامه احتمالی کشورهای شمالی و قطع مرز با ایران هشدار داده بودند.

از طرف دیگر، گسترش نفوذ ایران، خطری برای امریکا است و منافع آن را در قفقاز به خطر می‌اندازد. از این رو ایالات متحده سعی دارد از نقش ایران که همواره مصالحه‌جو و مدافع منافع کشورهای منطقه بوده را دچار خدشه

کند. ۱- اهمیت ژئوپلیتیک به دلیل مرتبط شدن ایران با دریای سیاه، قفقاز شمالی و اروپا و استفاده از دهلیزهای ورودی و خروجی و خطوط مواصلاتی ارمنستان ۲- اهمیت استراتژیک ارمنستان و ایران برای مقابله با نقشه‌های توسعه‌طلبانه در منطقه ۳- اهمیت فرهنگی از نظر حضور اقلیت ارمنی در ایران که بزرگ‌ترین اقلیت دینی موجود در ایران هستند ۴- اهمیت تبلیغاتی همکاری سالم دو کشور برای خنثی کردن توطئه تقابل اسلام و مسیحیت و نیز خنثی کردن

تبلیغات غرب با ادعای ترویج بنیادگرایی افراطی توسط ایران ۵- اهمیت سیاسی از نظر امکان بهره‌برداری از لابی قوی ارمنی در محافل سیاسی و اقتصادی

۶- اهمیت اقتصادی از نظر تسخیر بازار ارمنستان در بخش‌هایی مانند انرژی ۷- بهره‌برداری سیاسی و امنیتی برای حضور تعیین‌کننده در منطقه قفقاز و ممانعت از گسترش بحران‌ها مانند بحران قره باغ به داخل ایران و ایجاد توازن قوا در تحولات منطقه و روابط آذربایجان و ارمنستان و معادلات منطقه‌ای از جمله مسائل انتقال انرژی. رژیم صهیونیستی در تقلاست تا مانع شکل‌گیری و ایجاد همکاری‌های مشترک منطقه‌ای در حوزه انرژی بین ایران، جمهوری آذربایجان و روسیه شود و تلاش برای کنار گذاشتن ایران از کریدورهای انتقال کالا و انرژی در منطقه و بحث ایجاد کریدور زنگزور برای قطع دسترسی ایران به ارمنستان در همین راستاست.

به طور کلی توسعه روابط اقتصادی و سیاسی ایران و ارمنستان از دیدگاه‌های مختلف منافع سیاسی و اقتصادی برای دو طرف دارد. بنابراین برای حفظ و تأمین امنیت ملی و تعامل با چالش‌های پیش‌رو، ایران باید بر مدخل‌های ورودی منطقه تسلط داشته باشد؛ یکی از راهبردهای عملی، تحقق حضور و نفوذ ایران در قفقاز، همکاری‌های اقتصادی و ایجاد پیوندهای اقتصادی با این جمهوری‌ها از جمله ارمنستان است.

جمهوری ارمنستان نیز که تنها کشور مسیحی در همسایگی ایران است، با وجود کوچکی وسعت، موقعیت ژئوپلیتیکی مهمی دارد که می‌تواند تأثیرهای گوناگونی بر امنیت ملی و منافع ایران بگذارد. بنابراین اهمیت سیاسی، امنیتی و اقتصادی قفقاز در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران از یک سو و نقش توسعه همکاری‌های دوجانبه با کشورهای قفقاز جنوبی در این خصوص از طرف دیگر، ما را به این امر رهنمون می‌کند که باید در منطقه قفقاز نقش فعال‌تری داشته باشیم.